

Nr 58.

Av herr **Olsson, Olof**, om anslag till undervisning i norska och danska språket vid vissa läroanstalter.

Hösten 1926 inleddes förhandlingar om samarbete mellan Stockholms högskola och föreningen Norden — en sammanslutning för nordiskt samarbete — för åstadkommande av tillfälliga lektorat i danska och norska vid högskolan. Enligt närmare uppgjord plan skulle lektoratens innehavare tjänstgöra dels vid högskolan och dels vid andra läroanstalter i eller eventuellt utom Stockholm. Samma höst ingick föreningens styrelse i skrivelse till K. Maj:t med framställning om beredande av medel genom statsverkets försorg för den del av lektorernas avlöning, som skulle avse deras arbete i läroverk, seminarier och statsunderstödda högre skolor. Framställningen tillstyrktes i huvudsak av skolöverstyrelsen men föranledde inte någon K. Maj:ts åtgärd.

Då emellertid styrelsen för föreningen Norden ansåg den föreslagna åtgärden vara av en icke ringa betydelse för strävandet att ge svensk ungdom en vidgad och fördjupad kännedom om våra skandinaviska grannländers kultur, ville den inte härmed låta den framlagda planen gå om intet. De tidigare inledda förhandlingarna om att vid Stockholms högskola anställa tillfälliga lektorer i danska och norska fullföljdes därför så till vida, att styrelsen under vårterminen 1928 till högskolan anslog nödigt belopp för upprättande under läsåret 1928—29 av ett lektorat i norska språket och litteraturen. Styrelsen gick därvid ut ifrån, att en större del av den tjänstgöringsskyldighet, som därmed förenades, mot särskilda avgifter skulle kunna förläggas till högre skolor inom eller eventuellt utom Stockholm, varvid inte bara elementär undervisning i norska språket skulle meddelas utan jämväl föredrag hållas över ämnen rörande norsk kultur, speciellt språk och litteratur. Denna tanke visade sig kunna helt genomföras. Ty sedan personfrågan vunnit en lycklig lösning och anhängan gjorts hos skolöverstyrelsen, att den måtte hos K. Maj:t utverka anslag av disponibla medel som bidrag till täckande av kostnaderna för undervisning i norska jämväl vid vissa statliga läroanstalter, beviljades anslag.

De sålunda vidtagna åtgärderna hälsades med allmän tillfredsställelse, och detta blev föreningen Norden en sporre att söka vidmakthålla och om möjligt vidare utveckla det inledda arbetet. Det har lyckats styrelsen att

för nu löpande läsår trygga den ekonomiska grundvalen för ett fortsatt förordnande vid Stockholms högskola av den norske lektorn och samtidigt bereda medel för anställande jämväl av en lektor i danska språket och litteraturen, som under innevarande termin kommer att tjänstgöra vid högskolan och på enahanda sätt som den norske lektorn kommer att stå till de högre skolornas disposition.

Det har synt mig vara ett lyckligt grepp av föreningen Norden att ta initiativ i denna fråga. Den strävan till bättre förståelse och rikare samarbete de nordiska länderna emellan, som ligger bakom, måste söka sig fram längs skilda vägar, och denna väg är säkerligen en av de viktigare. Det förefaller mig därför också, som om staten skulle ha intresse av att understödja denna verksamhet och särskilt i den mån den söker sig ut till de högre skolorna. Man har inom skolöverstyrelsen med ledning av föregående års erfarenheter beräknat, att kostnaden för dylik undervisning i norska — och således även i danska — skulle uppgå till i medeltal 150 kronor för varje läroanstalt. Om man räknar med ett tiotal läroanstalter i och utom Stockholm, skulle det erforderliga anslaget uppgå till 1,500 kronor för vardera språkgrenen.

Jag tillåter mig därför hemställa,

att riksdagen måtte besluta att för undervisning i norska och danska språket vid högre läroanstalter för budgetåret 1930—31 bevilja ett extra anslag å 3,000 kronor att utgå med 1,500 kronor åt vardera undervisningsgrenen — allt under förutsättning att undervisningen meddelas av respektive norsk eller dansk lektor vid Stockholms högskola.

Stockholm den 18 jan. 1930.

Olof Olsson.